

**PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA W BYDGOSZCZY

ul. Jagiellońska 34
85-097 Bydgoszcz
tel. (052) 345-56-44, Fax (052) 345-56-17,
E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, dnia 20 czerwca 2005r.

Znak: RBG-400-07/05/RK-J

DECYZJA Nr RBG-25/2005

Na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2003r. nr 86 poz. 804 z późn. zm.: Dz. U. z 2003r. nr 60 poz. 535, nr 170 poz. 1652, z 2004r. nr 93 poz. 891, nr 96 poz. 959) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 18 poz. 172 z późn. zm.: Dz. U. z 2003r. nr 6 poz. 68), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odmawia się wszczęcia postępowania antymonopolowego na wniosek przedsiębiorcy Albina Barabasa prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Albin Barabas Zakład Usług Pogrzebowych w Sępólnie Krajeńskim, w sprawie uznania za ograniczające konkurencję praktyki polegające na:

1. przeciwdziałaniu przez Gminę Sępólno Krajeńskie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji poprzez nieudostępnienie Wnioskodawcy budynków komunalnych na cmentarzu komunalnym zlokalizowanym przy ul. Niechorskiej 9 w Sępólnie Krajeńskim, co może stanowić naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 5 powołanej ustawy,
2. przeciwdziałaniu przez Gminę Sępólno Krajeńskie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji poprzez niewyrażenie zgody na umieszczenie szyldu - reklamy zakładu Wnioskodawcy na budynkach gospodarczych znajdujących się na terenie cmentarza komunalnego przy ul. Niechorskiej 9 w Sępólnie Krajeńskim, co może stanowić naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 5 powołanej ustawy,
3. przeciwdziałaniu przez Adama Grabowskiego ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji poprzez nieudostępnianie wjazdu na cmentarz komunalny i zamykania głównej bramy wjazdowej na cmentarz komunalny, co może stanowić naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 5 powołanej ustawy.

Uzasadnienie

Pan Albin Barabas, dalej Wnioskodawca, wystąpił o wszczęcie postępowania antymonopolowego przeciwko Gminie Sępólno Krajeńskie, dalej Gmina, oraz przedsiębiorcy Adamowi Grabowskiemu, dalej A. Grabowski, administrator.

We wniosku oraz pismach uzupełniających wniosek Wnioskodawca zarzucił wymienionym przedsiębiorcom naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2003r. nr 86 poz. 804 z późn. zm.: Dz. U. z 2003r. nr 60 poz. 535, nr 170 poz. 1652, z 2004r. nr 93 poz. 891, nr 96 poz. 959), dalej ustawa, podnosząc, iż Gminie zarzuca naruszenie powołanego przepisu poprzez całkowity brak udostępnienia budynków komunalnych na cmentarzu komunalnym przy ul. Niechorskiej 9 w Sępólnie Krajeńskim, dalej cmentarz komunalny, oraz poprzez zakaz umieszczenia szyldu - reklamy zakładu Wnioskodawcy na budynkach gospodarczych znajdujących się na w/w cmentarzu komunalnym, natomiast A. Grabowskiemu zarzuca naruszenie powołanego przepisu poprzez nieudostępnianie wjazdu na cmentarz komunalny to jest zamykanie bramy wjazdowej na ten cmentarz.

Wnioskodawca podniósł, iż A. Grabowski jest administratorem cmentarza komunalnego przy ul. Niechorskiej w Sępólnie Krajeńskim. Pan A. Barabas podniósł, iż w okresie od stycznia do 30 listopada 2001r. miał całkowity zakaz wjazdu na cmentarz komunalny. Wnioskodawca podniósł, iż w dniu 15 czerwca 2004r., o godz. 7.10, gdy miał wykonać na cmentarzu usługę pogrzebową brama cmentarza była zamknięta, wobec czego rozerwał kłódkę, w wyniku czego został ukarany karą grzywny.

Przedsiębiorca przedstawił protokół uzgodnień z dnia 29 października 2001r. spisany pomiędzy Zarządem Miejskim w Sępólnie Krajeńskim a Panem Adamem Grabowskim, podpisany także przez Wnioskodawcę oraz przez Pana Tomasza Mindikowskiego – Kamieniarstwo w Sępólnie Krajeńskim z postanowień którego wynika, iż w przypadku zgłoszenia innego podmiotu świadczącego usługi związane z pochówkiem zarządca cmentarza udostępnia możliwość wjazdu na cmentarz komunalny w godzinach urzędowania tj. 7.00-15.30.

Wnioskodawca przedstawił pismo Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeńskim z dnia 11 marca 2005r., w którym Komisja wnioskuje do Burmistrza Sępólna Krajeńskiego o wyegzekwowanie zdjęcia przez A. Grabowskiego szyldu reklamowego z budynku cmentarza oraz o umożliwienie ustawienia reklamy dla Wnioskodawcy i A. Grabowskiego z lewej strony bramy wejściowej na cmentarz oraz zalegalizowanie tego stosownymi umowami o dzierżawie gruntu, a ponadto o określenie aneksem do umowy z 30 listopada 1990r. (umowa Gminy z A. Grabowskim o administrowanie cmentarzem komunalnym w Sępólnie Krajeńskim- przyp. UOKiK) zakresu i zasad wykorzystania pomieszczeń przez A. Grabowskiego na cmentarzu komunalnym.

Ponadto Wnioskodawca przedstawił pisma Burmistrza Sępólna Krajeńskiego z dnia:

- 21 grudnia 2000r. -będące odpowiedzią na zapytanie Wnioskodawcy, który rozpoczął działalność od dnia 01 stycznia 2001r., na jakich zasadach będzie mógł korzystać z cmentarza i budynków gospodarczych na cmentarzu - informujące, iż administratorem cmentarza komunalnego jest A. Grabowski, z którym należy załatwiać kwestie związane z pochówkiem zmarłego, natomiast w zakresie usług pogrzebowych Wnioskodawca posiada „pełne” prawo prowadzenia działalności na cmentarzu komunalnym,
- 12 marca 2004r., w którym Burmistrz wyraził zgodę na umieszczenie szyldu – reklamy „w obrębie bramy po lewej stronie wchodząc na cmentarz”, jednocześnie informując, iż po ustawieniu tej reklamy zostanie zawarta umowa o dzierżawę gruntu. W piśmie tym Burmistrz podniósł, iż po stwierdzeniu, iż administrator cmentarza nad wejściem do pomieszczeń cmentarza komunalnego posiadał szyld reklamowy nakazano jego zdjęcie i zastąpienie go napisem „biuro cmentarne”.

Wnioskodawca podniósł także, iż brak jest regulaminu cmentarza regulującego dostępność innych podmiotów świadczących usługi związane z pochówkiem.

Jednocześnie z powyższym Wnioskodawca złożył wniosek o zwolnienie go od opłaty od wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego.

W pismach uzupełniających wniosek z dnia 19 kwietnia 2005r. i 21 kwietnia 2005r. Wnioskodawca przedłożył dokumenty dotyczące jego sytuacji finansowej, w tym umowę pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w zakresie usług pogrzebowych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Ponadto Wnioskodawca wyjaśnił, iż od sierpnia 2004r. nie świadczy usług pogrzebowych, a od stycznia 2005r. nie osiąga żadnych przychodów z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Przedłożona księga nie zawiera wpisów dotyczących przychodów czy rozchodów za rok 2005. Wnioskodawca przedstawił także zaświadczenie Naczelnika Urzędu Skarbowego w Sępólnie Krajeńskim z dnia 15 kwietnia 2005r. o wysokości dochodu brutto za rok 2004, odcinki rent swoje oraz żony, a także informacje o stanie środków na rachunku bankowym na dzień 31 grudnia 2004r., 31 stycznia 2005r., 28 luty 2005r., a także na dzień 31 marca 2005r. oraz informacje o stanie kasy na dzień 31 grudnia 2004r. oraz 31 marca 2005r. Z przedstawionych dokumentów wynikało, iż niemożność poniesienia opłaty przez Wnioskodawcę, będącego osobą fizyczną, jest niewątpliwa, wobec czego postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2005r. organ antymonopolowy, działając na podstawie art. 77 ust. 5 ustawy zwolnił Wnioskodawcę od opłaty od wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego w całości.

W oparciu o powyższy wniosek organ antymonopolowy wszczął postępowanie wyjaśniające.

W odpowiedzi na postawione przez Wnioskodawcę zarzuty Gmina wyjaśniła, co następuje:

1. Na terenie Gminy Sępólno znajdują się trzy cmentarze komunalne, w Piasecznie, Wałdowie, oraz cmentarz w Sępólnie. Pan A. Grabowski jest administratorem ostatniego z wymienionych cmentarzy komunalnych. Gmina zawarła umowę z A. Grabowskim w przedmiocie administrowania cmentarzem komunalnym przy ul. Niechorskiej w Sępólnie Krajeńskim 30 listopada 1990r. Zgodnie z §1 przedmiotem umowy było przejęcie administracji cmentarza wraz z obiektami znajdującymi się na jego terenie. Umowa była kontrolowana w trakcie realizacji przez Burmistrza Sępólna Krajeńskiego oraz Komisje Rady Miejskiej Sępólna Krajeńskiego. Kontrole, jak podniosła Gmina, nie wykazały nieprawidłowości. Aneks nr 1 z dnia 15 kwietnia 2005r., zgodnie z zaleceniami Komisji Rewizyjnej, o czym mowa powyżej, sprecyzowano zakres i zasady wykorzystania pomieszczenia po lewej stronie budynku usytuowanym na cmentarzu komunalnym przyznając je administratorowi na prowadzenie biura obsługi cmentarza.
2. Gmina przedstawiła dokument pod nazwą „Wskazania porządkowe obowiązujące na cmentarzu komunalnym” jako regulamin cmentarza. Gmina podniosła jednakże, iż regulamin cmentarza zostanie zmieniony, a jego treść niezwłocznie przesłana do akt sprawy.
3. Zarzuty sformułowane przez Wnioskodawcę były już przedmiotem wcześniejszych działań Gminy podejmowanych w celu ustalenia warunków dotyczących administrowania cmentarzem i dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na usługach pogrzebowych.
  - a. Na cmentarzu komunalnym znajduje się jeden budynek składający się z dwóch lokali (16,70m² i 17,50m²). Budynek stanowi własność Gminy, a jego udostępnianie podyktowane jest w pierwszej kolejności potrzebami cmentarza. W związku z

powyższym służy on jako biuro cmentarne administratorowi (vide: w/w aneks), którym w chwili obecnej jest A. Grabowski, natomiast niezagospodarowana w powyższy sposób część budynku o powierzchni 16,70 m² (drugi z lokali) zgodnie z zaleceniami Komisji Rewizyjnej została wynajęta administratorowi na podstawie umowy najmu z dnia 01 kwietnia 2005r. na okres do dnia 30 marca 2008r. Zgodnie z § 2 ust. 2 umowy lokal ten został wynajęty administratorowi cmentarza na pomieszczenie składowe. Zawarcie umowy nie wymagało przeprowadzenia przetargu (art. 37 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami). Wybór kontrahenta odbył się w warunkach swobody kontraktowej obejmującej obok swobody podjęcia decyzji co do samej chęci wynajmu także podjęcie decyzji w sprawie podmiotu współpracującego w zakresie tej umowy. Gmina podniosła, iż poprzez wynajem części budynku Gmina nie pozbawiła żadnego z podmiotów zajmujących się usługami pogrzebowymi możliwość wykonywania swej działalności, w niczym też tej możliwości nie umniejszyła.

- b. Zakaz umieszczania szyldów reklamowych na budynkach gospodarczych znajdujących się na cmentarzu komunalnym wynika z decyzji właściciela budynku-Gminy Sępólno Krajeńskie - o niewynajmowaniu tej powierzchni na działalność reklamową jakiegokolwiek przedsiębiorcy. Tym samym na tym polu przedsiębiorcy w ogóle nie mogą konkurować. Decyzja ta skutkuje brakiem zawierania umów z podmiotami ewentualnie zainteresowanymi działaniami reklamowymi w tym zakresie. Reklama powieszona przez Pana Grabowskiego umieszczona została bezprawnie wobec czego został on wezwany do jej usunięcia i szyld został usunięty. Gmina wyjaśniła, iż jako właściciel cmentarza komunalnego dopuszcza możliwość reklamowania się przedsiębiorców pogrzebowych na terenie przed bramą cmentarza. Warunkiem jednakże skorzystania z tej możliwości jest spisanie przez zainteresowane strony stosownej umowy. Ponadto Gmina podniosła, iż na dzień 05 maja 2005r. brak jest w Gminie wniosku zainteresowanych podmiotów o zawarcie umowy dzierżawy na szyld reklamowy przy bramie wejściowej na cmentarz.
4. Ponadto Gmina podniosła, iż celem ujednoczenia warunków wykonywania usług pogrzebowych na terenie cmentarza został spisany pomiędzy zainteresowanymi stronami protokół uzgodnień z dnia 29 października 2001r.
5. Gmina wyjaśniła, iż do wyboru miejsca na pochówek na cmentarzu zobowiązany jest administrator cmentarza, z którym ustalany jest także termin pogrzebu, co do zasady w godzinach otwarcia cmentarza, natomiast przedsiębiorca świadczący usługę pogrzebową wykopuje dół w miejscu wskazanym przez administratora. W dniu ustalonym jako dzień pogrzebu przedsiębiorca ten może wjechać na cmentarz celem wykonania usługi pogrzebowej, po wykonaniu której zasypuje trumnę we własnym zakresie.
6. Na terenie Gminy jako wykonujące usługi pogrzebowe zarejestrowane są tylko dwie firmy pogrzebowe –Pana Barabasa i Pana Grabowskiego.

Pan A. Grabowski w odpowiedzi na postawiony przez Wnioskodawcę zarzut wyjaśnił, co następuje:

1. Zasady wykonywania usług pogrzebowych i cmentarnych na cmentarzu przy ul. Niechorskiej w Sępólnie Krajeńskim określają: Umowa zawarta w dniu 30 listopada 1990 roku z Urzędem Miejskim w Sępólnie Kraj. oraz aneks do tej umowy a także Protokół uzgodnień z 29 października 2001 roku oraz Regulamin cmentarza komunalnego (dokument pn. „Wskazania porządkowe obowiązujące na cmentarzu komunalnym” – przyp. UOKiK)
2. Zakres świadczonych przez administratora usług na cmentarzu wynika z § 2 i § 3

umowy z 30 listopada 1990 roku i obejmuje czynności związanych bezpośrednio z przepisami ustawy z dnia 31 stycznia 1959 roku o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz:

- a. konserwację i utrzymanie w pełnej sprawności urządzeń technicznych i budowlanych,
- b. utrzymanie we właściwym stanie zieleni,
- c. utrzymanie porządku i czystości na cmentarzu i poza ogrodzeniem do połowy szerokości jezdni,
- d. prowadzenie księgi cmentarnej i pobieranie należnych opłat,
- e. obsługę innych zakładów pogrzebowych w zakresie:
  - wskazanie miejsca pochówku,
  - udostępnianie kopania grobu we własnym zakresie,
  - nadzoru nad kopaniem i ewentualnym wymurowaniem,
  - umożliwianie wjazdu na cmentarz komunalny w godzinach urzędowania tj. od 7.00 do 15.30
  - egzekwowanie utrzymania czystości i pozostawienia po sobie ładu i porządku,

Ponadto przedsiębiorca wyjaśnił, iż wykonuje także czynności związane z pochówkiem realizowane w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej obejmującej: kopanie grobu, wykonywanie czynności obsługowych w trakcie trwania pogrzebu oraz sprzątnięcie grobu po zakończeniu uroczystości pogrzebowych.

3. Przedsiębiorca wyjaśnił iż na terenie cmentarza usługi wykonują prócz administratora także wnioskodawca, a także T.U.Porożyńscy z Chojnic, T. Mroziński z Więcborka.
4. Administrator wyjaśnił także, iż zgodnie z regulaminem cmentarza brama jest otwarta w godzinach 7.00-15.30 dla wszystkich korzystających z cmentarza, w tym dla firm pogrzebowych. Za wjazd nie jest pobierana opłata nawet jeżeli na prośbę zainteresowanych brama ta jest otwierana w innych - późniejszych godzinach. Przedsiębiorca podniósł, iż dostęp do cmentarza podlega nadzorowi służb gminnych, a ponadto, iż nigdy nie odnotowano skarg ze strony tych służb jak i ze strony zwyczajnych użytkowników. W dniu 15 czerwca 2004r., tj. w dniu w którym Pan Barabas rozerwał kłódkę od bramy cmentarza, administrator spóźnił się na cmentarz z powodu awarii samochodu w trakcie dojazdu z miejsca zamieszkania do miejsca pracy (cmentarz komunalny w Sępólnie) o 10 minut, gdzie przybył o godz. 7.10.
5. Administrator wyjaśnił, iż umieszczenie przez niego szyldu reklamowego na budynku gospodarczym na cmentarzu nastąpiło bez wiedzy właściciela – Gminy Sępólno Krajeńskie. Szyld został zdjęty w dniu 12 marca 2005r.

W odpowiedzi na wyjaśnienia Gminy oraz A. Grabowskiego oraz po wezwaniu do przedłożenia dowodów na okoliczność wykazania, iż w okresie od stycznia do 30 listopada 2001r. Wnioskodawca miał całkowity zakaz wjazdu na cmentarz, a także do wskazania celu w jakim Gmina miałaby udostępnić budynki, Wnioskodawca wyjaśnił, co następuje:

1. W ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza Sępólna Krajeńskiego jako przedsiębiorca prowadzący działalność pogrzebową zaewidencjonowany jest jedynie Wnioskodawca, natomiast A. Grabowski znajduje się w ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza Kamienia Krajeńskiego.
2. Zakwestionował wyjaśnienia Gminy dotyczące przeznaczenia lokali w budynku na cmentarzu komunalnym podnosząc, iż przez wiele lat były nielegalnie użytkowane przez administratora na skład na trumny.
3. Przedstawił pismo Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Sępólnie Krajeński, z dnia 10.02.2001r., z którego wynika, iż Komisja wyjaśnia Wnioskodawcy, iż nie może być dwóch zarządzających na cmentarzu, gdyż stworzyłoby to ogólny bałagan i brak odpowiedzialności w prowadzeniu ksiąg. W piśmie tym Komisja wyjaśnia także, iż na

administratora nie ma żadnych skarg, a ponadto wyjaśnia, iż problem z dostępnością do pomieszczeń wynika z tego, iż w takim przypadku każde z pomieszczeń powinno mieć oddzielne wejście.

4. Szyld- reklama firmy A. Grabowskiego wywieszony był na cmentarzu przez rok (z kolei w innym piśmie kierowanym do Prezesa Urzędu, z tej samej daty, Wnioskodawca podaje, że szyld ten wisiał lat kilkanaście-przyp. UOKiK).
5. 99% pochówków w ciągu roku na cmentarzu wykonuje A. Grabowski, a UT. Porożyński, T. Mroziński i inne zakłady pogrzebowe wykonują na terenie cmentarza po jeden-dwa pochówki.
6. Pan A. Grabowski w dniu 15 czerwca 2004r. celowo przybył spóźniony by utrudnić Wnioskodawcy pochówek. Wnioskodawca podniósł, iż nie był to pierwszy przypadek zamknięcia bramy na cmentarz oraz ponownie podniósł, iż w okresie od stycznia do 30 listopada 2001r. w czasie, gdy wykonywał prace na cmentarzu administrator zamykał bramę wjazdową na cmentarz. Podniósł także, iż administrator ma na to przyzwolenie niektórych radnych Gminy i Kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej, który, jak podaje Wnioskodawca wskazywał mu postanowienie pkt 5 „Wskazań porządkowych obowiązujących na cmentarzu komunalnym” w brzmieniu „Nie wjeżdżanie na cmentarz pojazdami mechanicznymi i rowerami”.
7. Wnioskodawca podniósł jednocześnie, iż postanowienia protokołu uzgodnień podpisanego przez strony są „dobre”, a godziny otwarcia odpowiednio.

Organ ustalił ponadto, iż przedsiębiorcy: Tomasz Mindikowski – Kamieniarnictwo z Sępólna Krajeńskiego (który wraz z Wnioskodawcą, A. Grabowskim i przedstawicielem Gminy podpisał protokół uzgodnień), Tadeusz Mroziński – Zakład Transportu i Usług z Więcborka, Tadeusz Porożyński- Zakład Pogrzebowy z Chojnic wykonując usługi pogrzebowe na cmentarzu przy ul. Niechorskiej w Sępólnie Krajeńskim nie napotykali utrudnień w zakresie wjazdu na cmentarz świadcząc usługi na tym cmentarzu.

Mając powyższe na uwadze organ antymonopolowy w dniu 08 czerwca 2005r. zamknął postępowanie wyjaśniające w niniejszej sprawie.

Organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2003r. nr 86 poz. 804 z późn. zm.: Dz. U. z 2003r. nr 60 poz. 535, nr 170 poz. 1652, z 2004r. nr 93 poz. 891, nr 96 poz. 959) Prezes Urzędu może, w drodze decyzji odmówić wszczęcia postępowania antymonopolowego, jeżeli w sposób oczywisty z zawartych we wniosku oraz posiadanych przez Prezesa Urzędu informacji wynika, iż nie naruszono zakazu określonego w art. 5, w zakresie niewyłącznym na podstawie art. 6 i 7 lub zakazu określonego w art. 8. Jednocześnie zgodnie art. 85 ust. 2 ustawy przed wydaniem postanowienia o wszczęciu lub decyzji o odmowie wszczęcia postępowania antymonopolowego Prezes Urzędu może przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, o którym mowa w art. 43, mające na celu uzyskanie dodatkowych informacji niezbędnych do rozstrzygnięcia o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania antymonopolowego.

Prezes Urzędu, mając na uwadze treść powołanego przepisu, przeprowadził postępowanie wyjaśniające w niniejszej sprawie.

Ze zgromadzonych w aktach sprawy informacji nie wynika, aby doszło do naruszenia przez Gminę Sępólno Krajeńskie oraz Adama Grabowskiego zakazu określonego w art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy.

Zakazaną praktyką ograniczającą konkurencję określoną w art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy jest nadużywanie pozycji dominującej polegające na przeciwdziałaniu ukształtowania się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji.

Z akt sprawy wynika, iż w Sępólnie Krajeńskim znajduje się jeden cmentarz komunalny, na którym administratorem jest Adam Grabowski na podstawie umowy z dnia 30 listopada 1990r. zawartej pomiędzy nim a Gminą – właścicielem cmentarza - na jego administrację. Na terenie cmentarza znajduje się jeden budynek składający się z dwóch niewielkich pomieszczeń o powierzchni 16,70m² i 17,50m². Jedno z pomieszczeń przeznaczone jest na biuro cmentarne (aneks z dnia 15 kwietnia 2005r.) a drugie na pomieszczenie składowe dla administratora (umowa najmu z dnia 01 kwietnia 2005r.), co związane jest z potrzebami cmentarza.

W ocenie Prezesa Urzędu przeznaczenie pomieszczeń w sposób powyżej opisany nie budzi zastrzeżeń. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1959r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j. Dz. U. z 2000r. nr 23 poz. 295 z późn. zm.) na każdym cmentarzu powinien być dom przedpogrzebowy „do wykonywania innych czynności związanych z chowaniem zwłok”. W ocenie Prezesa Urzędu funkcję tę pełni na cmentarzu biuro cmentarne, w którym załatwiane są wszelkie formalności związane z pochówkiem, w tym prowadzona jest przez administratora księga cmentarna. Przeznaczenie drugiego z lokali na skład dla administratora także nie budzi zastrzeżeń. Administrator cmentarza, zgodnie z umową został bowiem zobowiązany do konserwacji i utrzymania w pełnej sprawności urządzeń technicznych i budowlanych oraz utrzymania we właściwym stanie zieleni, utrzymania porządku i czystości na cmentarzu i poza ogrodzeniem do połowy szerokości jezdni. Czynności te są czynnościami codziennymi, wykonywanymi na bieżąco i wymagają użycia odpowiednich urządzeń i narzędzi. Trudno sobie wyobrazić, aby do ich wykonywania administrator miał je codziennie dowozić na cmentarz i ponosić z tego tytułu dodatkowe koszty. Ponadto czynności te są wykonywane na jednym miejscu to jest na terenie cmentarza przy ul. Niechorskiej w Sępólnie Krajeńskim. Natomiast przedsiębiorcy świadczący usługi pogrzebowe, także Wnioskodawca i A. Grabowski, świadcząc usługi pogrzebowe muszą być przygotowani do świadczenia usług na wielu cmentarzach -posiadać „ruchomy warsztat pracy” pozwalający na przemieszczanie niezbędnych -w czasie wykonywania usług pogrzebowych- narzędzi, bowiem z natury rzeczy usługi te świadczone są przez przedsiębiorców na różnych cmentarzach, często znacznie odległych od siedziby.

Ponadto organ antymonopolowy podkreśla, iż Wnioskodawca, pomimo wezwania nie wskazał celu, na jaki Gmina miałyby mu udostępnić budynek. Można jedynie się domyślać, iż celem tym jest złożenie narzędzi pracy do wykonywania usług pogrzebowych.

Należy podkreślić, iż zagospodarowanie lokali na biuro cmentarne oraz skład dla administratora podyktowane było potrzebami cmentarza. A. Grabowski, na podstawie zawartej umowy, wykonuje bowiem zadania gminy związane z utrzymaniem cmentarzy gminnych, co wynika z art. 7 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001r. nr 142 poz. 1591 z późn. zm.).

Wobec powyższego w ocenie Prezesa Urzędu przeznaczenie przez Gminę budynku w powyższy sposób, z pominięciem Wnioskodawcy, nie naruszyło zakazu określonego w art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy.

Odnosząc się natomiast do podniesionego zarzutu dotyczącego zakazu umieszczenia przez Gminę szyldu – reklamy wnioskodawcy na budynku gospodarczym na cmentarzu, w ocenie Prezesa Urzędu, fakt samowolnego umieszczenia szyldu na budynku przez administratora cmentarza nie może mieć wpływu na dokonywanie w tym zakresie oceny działań Gminy. Należy bowiem podkreślić, iż po zasygnalizowaniu Gminie tego faktu, nie znajdując aprobaty dla zachowania administratora, podjęła ona czynności, w wyniku których doszło do zdjęcia tego szyldu przez A. Grabowskiego. Ponadto organ antymonopolowy zauważa, iż Wnioskodawca podaje różne okresy bytu tego szyldu na budynku –raz podając, iż był to rok, raz, że było to lat kilkanaście.

Gmina wyjaśniła, iż podjęła decyzję o niewynajmowaniu powierzchni na budynku gospodarczym na cmentarzu na cele reklamowe, jednakże umożliwiła przedsiębiorcom świadczącym usługi pogrzebowe reklamowanie swoich usług w obrębie cmentarza – to jest po lewej stronie bramy cmentarza. Gmina jednakże zastrzegła, iż umieszczenie szyldu na bramie wymaga zawarcia z nią stosownej umowy. Należy zauważyć, iż zgodnie z art. 140 KC właściciel może, pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy.

W ocenie Prezesa, niewyrażenie zgody na umieszczenie przez Wnioskodawcę szyldu na budynku gospodarczym przy jednoczesnym wskazaniu możliwości umieszczenia szyldu na bramie cmentarza nie narusza przez Gminę zakazu określonego w art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy.

Odnosząc się natomiast do zarzutu postawionego A. Grabowskiemu, organ antymonopolowy zauważa, iż poza jednorazowym uniemożliwieniem wjazdu na cmentarz w dniu 15 czerwca 2004r. punktualnie o godz. 7.00 (opóźnienie w przybyciu na cmentarz o A. Grabowski wyjaśnił awarią auta) Wnioskodawca, pomimo podnoszenia iż wielokrotnie, w tym w okresie styczeń-30 listopad 2001r., nie był wpuszczany na cmentarz nie wykazał, aby taki fakt, miał jeszcze kiedykolwiek miejsce.

Prezes Urzędu wystąpił w związku z powyższym z zapytaniem do świadczących na cmentarzu usługi pogrzebowe przedsiębiorców: Tomasza Mindikowskiego – Kamieniarstwo z Sepólna Krajeńskiego, Tadeusza Mrozińskiego – Zakład Transportu i Usług z Więcborka, Tadeusza Porożyńskiego - Zakład Pogrzebowy z Chojnic, czy wykonując usługi pogrzebowe na cmentarzu przy ul. Niechorskiej w Sepólnie Krajeńskim napotykali utrudnienia w zakresie wjazdu na cmentarz świadcząc usługi na tym cmentarzu. Wszyscy przedsiębiorcy odpowiedzieli przecząco.

W ocenie Prezesa Urzędu, na podstawie jednorazowego opóźnienia w przybyciu na cmentarz, usprawiedliwanego przez administratora awarią auta, a także z uwagi na zaprzeczenie utrudnieniom w dostępie do cmentarza przez pozostałych przedsiębiorców świadczących usługi pogrzebowe na tym cmentarzu, nie można przyjąć, iż doszło do naruszenia przez administratora zakazu określonego w art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego – stosownie do treści art. 479²⁸ kpc - za pośrednictwem Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia niniejszej decyzji.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Bydgoszczy
Andrzej Chajęcki

Otrzymują:

1. **Pan Albin Barabas**
Zakład Usług Pogrzebowych
dane osobowe
2. **Pan Adam Grabowski**
dane osobowe
3. **Pan Marek Zieńko**
Zastępca Burmistrza Sępólna Krajeńskiego
ul. Tadeusza Kościuszki 11
89-400 Sępólno Krajeńskie
4. **a/a**